

افزایش ۴ کیلوویی
محصول گندم در هکتار با مصرف
نسل جدید کود زیستی

معرفی نسل جدید کود زیستی برای افزایش عملکرد گندم

هادی اسدی رحمانی و همکاران
موسسه تحقیقات خاک و آب کشور

بیان مسئله

سطح زیرکشت گندم به عنوان یک گیاه راهبردی در کشور حدود ۷ میلیون هکتار با متوسط عملکرد حدود ۲۱۰۰ کیلوگرم می باشد. در برخی از مزارع عملکرد بیش از ۸۰۰۰ کیلوگرم در هکتار نیز گزارش شده که بیانگر پتانسیل بالای تولید گندم در ایران است. استفاده از کودهای شیمیایی ازته، فسفاته و پتاس علاوه بر آلودگی محیط زیست، در مواردی منجر به خروج ارز از کشور نیز می شود. با توجه به نکات فوق، اهمیت کودهای زیستی تولید داخل بیش از پیش روشن می شود.

AREEO
۳۴

معرفی دستاورده

کود زیستی حاوی باکتری‌های مفید و محرك رشد گیاه از گونه میکروبакتریوم است که اولین بار در کشور تولید و فرموله شده است. این کود زیستی با اثرات محركی رشد قادر است با بهبود توانایی گندم در جذب آب و عناصر معدنی، رشد و عملکرد آن را افزایش دهد.

اثرات مثبت این کود زیستی در اراضی کشاورزی اغلب استان‌های کشور به اثبات رسیده و برای تمام ارقام گندم در شرایط آبی و دیم قابل استفاده می‌باشد. مصرف این کود زیستی ۱ لیتر در ۱۰۰ کیلوگرم بذر گندم است.

فرایند تجاری سازی

امتیاز بهره برداری از دانش فنی حاضر طی قراردادی با عنوان "قرارداد واگذاری حق استفاده از دانش فنی تولید محرك زیستی ویژه گندم" به شماره قرارداد ۱۶۰۷/۲۴۳ مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۰۲ به مدت ده سال به شرکت جهاد نصر استان مرکزی واگذار شده است. مراحل تجاری سازی این نهاده زیستی به انجام رسیده و محصول تولیدی آمده توزیع در کشور است.

پتانسیل اقتصادی و اثربخشی

طی آزمایش‌های انجام شده در اراضی زارعان پیشرو در ۲۵ استان کشور، کود زیستی حاضر بر ۳۰ نقطه و بیش از ۴۰ هکتار مورد استفاده قرار گرفت. کاربرد این کود بطور متوسط ۱۲ درصد عملکرد گندم را افزایش داد. و در ۵۰۰ هزار هکتار گندم (۲۵ درصد سطح زیر کشت گندم)، مزایای اقتصادی ذیل را به دنبال دارد:

